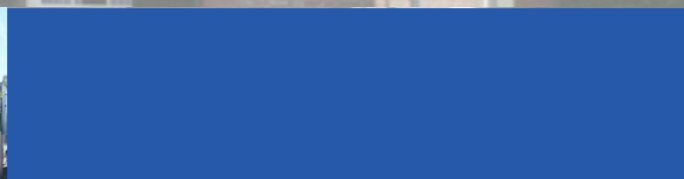

Gemeente **Heerde**

Paragraaf Financiering

→ www.heerde.nl

Paragraaf Financiering

In deze paragraaf is de financieringsfunctie beschreven. De belangrijkste taak hiervan is om te zorgen voor voldoende liquide middelen zodat de gemeente Heerde al haar taken kan uitvoeren. Het aantrekken en (beperkt) uitzetten van gelden tegen zo gunstig mogelijke tarieven hoort ook bij deze functie. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een liquiditeitsprognoses (hoofdpijnen en detail).

Conform artikel 14 lid 1 van de 'Financiële verordening gemeente Heerde 2019 (incl. 1e wijziging)' houdt het college zich bij de uitvoering van deze financieringsfunctie aan de richtlijnen en kaders zoals opgenomen in de Wet fido en in het 'Treasurystatuut gemeente Heerde 2017'. Gelet op deze kaders doet het college in deze paragraaf verslag van:

- De liquiditeitsontwikkelingen;
- De kasgeldlimiet;
- De renterisiconorm;
- Het drempelbedrag schatkistbankieren;
- De liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte;
- De rentevisie;
- De rentekosten en -opbrengsten;
- Het renteschema.

Beleidskader

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) en de Gemeentewet zijn kaderstellend voor deze paragraaf. De Gemeentewet regelt de samenstelling, inrichting en bevoegdheid van het Gemeentebestuur. In de Wet fido staan de regels voor het financieringsbeleid voor gemeenten. De Wet hof moet ervoor zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort beperkt blijft tot 3%.

Het gemeentelijk beleid is opgenomen in artikel 3 van het Treasurystatuut. Hierin staan de volgende doelstellingen beschreven:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-) resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Liquiditeitsontwikkeling afgelopen boekjaar

Voor 2020 is er geen sprake geweest van een financieringstekort. Dit komt omdat er in 2019, op het moment dat de rentestand negatief was, langlopende geldleningen zijn afgesloten waarmee het financieringstekort voor de komende jaren is afgedekt. De verwachting is dat bij gelijkblijvende beleid, pas in 2024 weer een langlopende geldlening moet worden aangetrokken. Wel is er in 2020 een kortlopende geldlening met een negatieve rente van €10 miljoen afgesloten. Op deze lening is ruim €28.000,- verdiend.

Kasgeldlimiet

De rente onzekerheid voor de korte termijn wordt uitgedrukt in de kasgeldlimiet. Voor

2020 bedraagt deze limiet €3.900.000,- (8,5% van het begrotingstotaal). Het is niet toegestaan om voor langere tijd (> 2 achtereenvolgende kwartalen) deze limiet te overschrijden door 'rood' te staan of dit tekort af te dekken met kort vreemd geld (< 1 jaar). De oplossing is dan om een langlopende lening (> 1 jaar) af te sluiten (consolideren). Wanneer het overschrijden van de kasgeldlimiet van tijdelijke aard is dan mag van bovenstaande regel worden afgeweken mits de toezichthouder van de provincie hiervoor goedkeuring verleend. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de kasgeldlimiet niet is overschreden in 2020 (bedragen * €1.000,-).

Periode	Kasgeldlimiet	Gemiddelde netto vlottende schuld	Overschrijding / onderschrijding
1e kwartaal 2020	3.900	-9.679	13.579
2e kwartaal 2020	3.900	-11.953	15.853
3e kwartaal 2020	3.900	-12.952	16.852
4e kwartaal 2020	3.900	-9.466	13.366

Renterisiconorm

De rente onzekerheid voor de lange termijn wordt uitgedrukt in de renterisiconorm. Het percentage voor de renterisiconorm is vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Spreiding van de looptijd van de leningen en/of leningen afsluiten waarbij jaarlijks wordt afgelost verkleinen de kans op een overschrijding van de renterisiconorm. Zoals in onderstaand overzicht is af te lezen is de renterisiconorm in 2020 niet overschreden.

	Renterisiconorm	2020	2021	2022	2023
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	6.820.000	6.820.000	8.420.000	8.420.000
3	Renterisico (1+2)	6.820.000	6.820.000	8.420.000	8.420.000
4	Renterisiconorm	9.078.800	9.216.600	9.145.000	9.252.400
5a	Ruimte onder de renterisiconorm	2.258.800	2.396.600	725.000	832.400
5b	Overschrijding van de renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal	45.394.000	46.083.000	45.725.000	46.262.000
4b	Percentage regeling	20	20	20	20
4	Renterisiconorm (4a*4b/100)	9.078.800	9.216.600	9.145.000	9.252.400

Schatkistbankieren

De gemeenten hebben de plicht om overtollige middelen aan te houden in rijk's schatkist (schatkistbankieren). Gemeenten mogen wel een bedrag aan liquide middelen 'in eigen beheer' houden; het zogenaamde drempelbedrag. Voor de gemeente Heerde is dit drempelbedrag voor 2020 €340.455,- (0,75% van het begrotingstotaal). In onderstaand overzicht is te zien dat dit drempelbedrag niet is overschreden in 2020.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2020					
(1)	Drempelbedrag	340			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	220	218	223	231
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	120	122	117	109
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	45.394			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	45.394			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	340,5			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	19.844	19.841	20.519	21.289
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	220	218	223	231

Liquiditeitsprognose, banken en leningen

Jaarlijks wordt er een liquiditeitsprognose opgesteld. Deze prognose geeft een inschatting van de in- en uitstroom van liquide middelen (cashflow). Het is een belangrijk hulpmiddel voor het eventueel aantrekken en uitzetten van gelden (financieringsbehoefte).

De gemeente Heerde heeft met drie banken een relatie. De BNG (Bank voor Nederlandse Gemeenten) is de huisbank. Daarnaast heeft de gemeente een rekening bij de Rabobank en bij de ING-bank.

Het gebruik van contante geldmiddelen is beperkt tot de legeskas bij Burgerzaken. Het saldo van de 10 langlopende geldleningen die de gemeente Heerde heeft afgesloten was op 1 januari 2020 €49.575.000,- (eind van het jaar €42.755.000,-). Op deze leningen wordt jaarlijks lineair afgelost. Het gemiddelde rentepercentage van deze leningen bedroeg 1,31%.

Rentevisie en -kosten

Rentevisie kan kortweg worden omschreven als de toekomstverwachting over de renteontwikkeling, zowel op de geldmarkt (< 1 jaar) - als op de kapitaalmarkt (> 1 jaar). Hoe verder deze periode in de toekomst ligt, hoe moeilijker het is om hierover een voorspelling te doen. De verwachting is dat de rente de komende periode nog steeds heel laag blijft maar uiteindelijk licht zal gaan stijgen.

Gemeenten (en ook de gemeente Heerde), hebben regelmatig behoefte aan geld. Dit houdt verband met de voor de gemeenten geldende financiële richtlijnen waarbij de lasten van de investeringsuitgaven worden gespreid over de jaren waarin de investering wordt afgeschreven. De geldstroom heeft hierdoor pieken en dalen terwijl de exploitatie veel gelijkmatiger verloopt. Hierdoor is het noodzakelijk om investeringen te financieren (=er geldmiddelen voor ter beschikking te krijgen). Daarnaast is er vaak een financieringsbehoefte omdat er een tekort ontstaat in de rekening van baten en lasten, bijvoorbeeld doordat de lopende inkomsten achterblijven bij de uitgaven. Om in de

financieringsbehoefte te voorzien kunnen er interne financieringsmiddelen (reserves) en externe financieringsmiddelen (leningen/rekening-courant krediet) worden ingezet. Door het inzetten van externe financieringsmiddelen (vreemd vermogen) ontstaan er rentekosten.

De rentekosten over het lang vreemd vermogen waren voor 2020 geraamd op €649.100,-. In werkelijkheid is er €620.900,- aan rentekosten uitgegeven. Naast rentekosten ontstaan er ook rente- en dividendopbrengsten door het uitlenen of beleggen van gelden. Op 1 januari 2020 was er geraamd dat er in totaliteit €818.800,- aan gelden is uitgezet. Hiervan heeft €762.500,- betrekking op leningen (geraamde renteopbrengst €43.100,-; werkelijke renteopbrengst €42.900,-). Het restant ad. €56.300,- zijn beleggingen. Hiervan was de geraamde dividendopbrengst €176.000,- (werkelijke opbrengst €112.600,-).

Als gevolg van het schatkistbankieren, kunnen eventuele overtollige gelden niet meer worden uitgezet; deze vloeien terug in de schatkist.

Renteschema

Conform de BBV-richtlijnen is onderstaand renteschema opgenomen. Dit schema geeft inzicht in de geraamde rentekosten van de gemeente Heerde en de toerekening ervan. Bij de jaarrekening 2020 worden de werkelijke rentekosten (e) en het renteresultaat (f) toegevoegd. De BBV-richtlijnen dwingen een realistische renteraming af. Wanneer de werkelijke rentelasten meer dan 25% afwijken van de geraamde rentelasten dan is het verplicht om de taakvelden hiervoor te corrigeren.

<u>Renteschema 2020</u>			
a1.	Rentelasten over het lang vreemd vermogen		€ 649.149
a2.	Rentelasten over het financieringstekort (2,00%)		€ -28.264
b.	Externe rentebaten		
	Totaal door te rekenen externe rente		€ 620.885
c1.	Rentelasten doorberekend aan Grondexploitatie	€ 33.480	
c2.	Rentelasten van projectfinanciering	€ -	
			€ 33.480
	Door te rekenen externe rente aan de programma's (taakvelden)		€ 654.365
d1.	Rente over eigen vermogen	€ -	
d2.	Rente over voorzieningen	€ -	
	Door te rekenen interne rente aan de programma's (taakvelden)		€ -
	Totaal door te rekenen rente aan de programma's (taakvelden)		€ 654.365
e.	Toegerekende rente aan de programma's (taakvelden) (renteomslag)		€ 620.377
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		€ 33.988